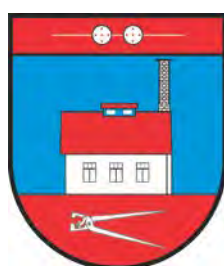

XII. ročník

Dalešický zpravodaj

2019

Dalešický zpravodaj

Vážení spoluobčané,

čas rychle plyne a než jsme se nadáli, tak je před námi čas adventní, a to je čas na zhodnocení celého roku. Léto bylo horké a málo bohaté na srážky. Podzim byl krásný a hojný na nadměrnou úrodu hub. A co zima? Bude bohatá na sněhovou nadílku? Tak se necháme překvapit, jaké počasí nám přichystá „paní Zima“.

Do rukou se Vám dostává již XII. ročník Dalešického zpravodaje, kde se dočtete o životě v obci, o tom jak se zde hospodaří, jaké akce se letos pořádaly, ale také o činnosti Sboru dobrovolných hasičů.

Děkuji všem přispěvovatelům za příspěvky a paní účetní za účetní podklady. Věřím, že i letošní ročník Dalešického zpravodaje Vás zaujme a potěší.

Obsah:

- Informace o občanech
- Aktuálně z obecního úřadu
- Činnost obecního zastupitelstva
- Poplatky platné pro rok 2020
- Okénko do historie
- Chudák Mikuláš
- Dámský klub
- Proč chodit na lekce jógy?
- Sbor dobrovolných hasičů Dalešice
- Hasiči radí občanům
- Plánované akce do konce roku
- Závěr

Dalešický zpravodaj se vydává 1x do roku
XII. ročník

Odpovědná osoba: Hana Vélková, starostka obce Dalešice

e-mail: oudalesice@seznam.cz

zpravodaj vytiskla: www.barevnatiskarna.cz

náklad 120 ks / zdarma

Informace o našich občanech k 25.11.2019

Nejstarší žena: Marie Slavíková
Nejmladší žena: Sofie Kiňová
Nejstarší muž: Jiří Matura
Nejmladší muž: Vítek Gumulák

Nové přírůstky – narození dětí: Sofie Kiňová
 Vítek Gumulák

V letošním roce oslavili a oslaví životní jubilea:

Únor Marie Slavíková
 Josef Hujer
 Jiří Bursa
Duben Věra Bártová
Květen Věra Gumuláková
Září Dana Běliková
 Milena Boudová
Listopad Libuše Honsová
Prosinec Adéla Havlišťová
 František Havránek

Loučíme se :

V letošním roce nás navždy opustili :

19.5.2019 Michal Ullmann
 23.5.2019 Evžen Nosek
 30.5.2019 Věra Bártová

Vzpomínáme.

Průměrný věk občanů: 39,15 let
Průměrný věk muži: 38,48 let
Průměrný věk ženy: 39,89 let

Počet obyvatel: 198 z toho 104 mužů a 94 žen
Voliči: 156
Děti do 15-ti let: 37 + 14 nepřihlášených

Počet domů: trvale obydlené domy 69
 rekreační domy 23
 budova OÚ
 bývalá budova prodejny
 hasičská zbrojnice
 hasičská klubovna
 márnice

Aktuálně z obecního úřadu:

Úřední hodiny:	pondělí	8.00 hodin - 17.00 hodin / účetní 14.00 hodin – 17.00 hodin / úřední hodiny starostky
	středa	8.00 hodin – 16.00 hodin / účetní 14.00 hodin – 16.00 hodin / úřední hodiny starostky

Kontakty:

Milena Fotrová, pracovnice úřadu: 606 489 845 /nahrazuje pevnou linku - možnost volat v úřední i neúřední dny/

Hana Véllová, starostka: 734 535 668

Ing. David Beránek: 606 227 990

Helena Šutová, pracovnice SPOZ: 602 888 672

e-mail: oudalesice@seznam.cz webové stránky: www.oudalesice.cz

Číslo účtu: 107957603/0300 ČSOB Jablonec nad Nisou

Služby pro občany:

Czech Point

- ověřený výstup z katastru nemovitostí	100,- Kč za jednu stranu 50,- Kč každá další strana
- ověřený výstup z obchodního rejstříku	100,- Kč za jednu stranu
- ověřený výstup z živnostenského rejstříku	100,- Kč za jednu stranu
- výpis z rejstříku trestů	100,- Kč za výpis
- výpis bodového hodnocení osoby	100,- Kč za výpis
- zprostředkovaná identifikace	200,- Kč

Ověřování listin a podpisů

ověřování listin	30,- Kč za jednu stranu
ověřování podpisů	30,- Kč za jeden podpis

Kopírování

černobílý tisk	2,- Kč/A4 / 1 stránka
barevný tisk	10,- Kč/A4 – text/ 1 stránka 15,- Kč/A4 – foto/ 1 stránka

Laminování listin

20,- Kč/ ks

Kopírování lékařských zpráv pro občany důchodového věku je tisk z d a r m a.

Kopírování pro kroužek mladých hasičů je tisk z d a r m a.

Obecní úřad informuje:

V období před vánočními svátky má MUDr. Kateřina Vacátková dovolenou ve dnech: 19.- 20.12.2019 a 23.12.2019

V ostatních dnech platí obvyklá ordinační doba tj. 27.12.2019, 30.12.2019

31.12.2019 ordinační hodiny pouze dopoledne

Praktický lékař v Rychnově u Jablonce nad Nisou

MUDr. Kateřina Vacátková

tel. : 483 388 004

V případech nepřítomnosti

MUDr. Jiří Šmíd, Mšeno, ul. B. Němcové 7

tel. : 483 302 506

MUDr. Anna Novotná, Kokonín, ul. Jižní

tel. : 483 302 189

Zahradní kompostéry

Obec pořídila 60 zahradních kompostérů za finanční podpory Fondů EU-operační program životní prostředí (OPŽP) v rámci projektu „Kompostéry pro občany mikroregionu Jizerské hory“. S občany byla sepsána smlouva o výpůjčce s následným darováním zahradního kompostéru. Finanční podíl obce je 15% z celkových nákladů na pořízení zahradních kompostérů.

Hřbitov

V jarních měsících byly zasazeny na hřbitov 4 lípy a byla opravena poškozená lavička. Do lipové aleje ke hřbitovu byly dosazeny ještě 2 lípy. Tím je revitalizace zeleně na hřbitově a cestě ke hřbitovu ukončena.

Procházka po zajímavostech obce Dalešice

V centru obce u obecní stodoly je turistický rozcestník se zelenou směrovkou na Dolní Černou Studnici a Černou Studnici. Pokud se vydáte po zelené do kopečka, tak nad obcí narazíte na místní rozcestník směřující návštěvníky obce a turisty ke kapli Svatého kříže a na Dalešický vrch.

Kaple Svatého kříže je umístěna uprostřed pole a je zde krásný výhled na Liberecko a Český ráj. Po místním značení dojdete k Dalešickému vrchu. Dřevěný přístřešek s označením Dalešický vrch není umístěn přímo na vrcholu, ale těsně pod ním. Můžete se zde schovat před nepříznivým počasím, posvačit, zkontrolovat jaká je zde teplota vzduchu nebo něco zapsat do vrcholové knihy. Zpět se můžete vrátit stejnou cestou nebo pokračujte dál po lesní cestě a na konci lesa zahněte doprava. Dostanete se na cestu vedoucí od vysílače zpět do centra obce Dalešice.

Odpadový Oskar

Soutěž Odpadový Oskar vyhlašuje spolek Arnika už pátým rokem. Jeho snahou je upozornit na potřebu zodpovědného nakládání s odpady a zároveň obce motivovat ke snižování množství směšného odpadu.

Naše obec i v letošním ročníku bodovala a získala Odpadového Oskara za nejnižší produkci směšného odpadu v kategorii obcí do 1000 obyvatel v Libereckém kraji i celé ČR. V naší obci

se vyprodukovalo 36,1 kg směsného odpadu na 1 občana za rok. Obec obdržela diplom a finanční dar ve výši 4.000,- Kč na nákup kompostéru pro účely obce.

Celkové výsledky si můžete prohlédnout na webových stránkách neziskové organizace

Arnika: <https://arnika.org/odpadovy-oskar-2019>

Volby

Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 24. a 25. května 2019. V naší obci volilo 45 voličů z celkového počtu 156 voličů.

Volební účast v %: 28,85

Výsledky:

<i>Volební strana</i>	<i>Počet hlasů</i>
Ano 2011	9
Česká pirátská strana	9
Koalice STAN, TOP 09	8
ODS	7
HLAS	6
SPD-T. Okamura	3
ANO: vytrollíme europarlament	2
KDU-ČSL	1

Obecní lesy

Počasí letošního roku bylo příznivé pro rozšíření kůrovce smrkového a částečně i kůrovce menšího (severního). Vlivem tohoto počasí a poklesem spodní vody se hůře brání smrkové

stromy. Proto došlo k velmi intenzivní likvidaci smrkových porostů vlivem napadení těchto stromů.

Odhadujeme (i když ještě se kůrovcové stromy zpracovávají), že v letošním roce dojde k vykácení cca 250m³ dřevní hmoty. Zároveň vlivem jarních větrů došlo i k poškození cca 50m³ porostu s polomovým dřívím. Proto nebyla prováděna žádná úmyslná mýtní těžba. Likvidace těchto stromů byla prováděna samotěžbou 130,- Kč/1m³, a ostatní hmota byla likvidována po zadání lesní firmou. S tímto souvisí i velmi nízká cena za dřevní hmotu, a proto bude pro obec v letošním roce velmi nízký příjem za pokácenou hmotu. Dle prognóz nebude o nic lepší situace ani v roce 2020.

Příspěvek lesního hospodáře ing. Ladislava Halamy

AKCE

24.2.2019 DĚTSKÝ MAŠKARNÍ KARNEVAL-krásné odpoledne plné her a zábavy, které se konalo v zasedací místnosti obecního úřadu. Akci moderoval a s dětmi si hrál a zpíval oblíbený Honza Popleta a jeho kamarádka Sněhurka. Na parketu tančily a skotačily děti v povedených maskách a na konci každého čekala sladká odměna a bohatá tombola. Jako první cena byl výborný dort od paní Nedomlelové.

16.3.2019 MEZINÁRODNÍ DEN ŽEN– tradiční odpolední posezení pro ženy s doprovodným programem :

- s přírodní kosmetikou JUST nás seznámila paní Štaflová a paní Knejpová z firmy JUST
- prostřednictvím videoprojekce a komentáře Ivy Kopáčkové jsme se podívaly do Irska
- společně jsme si zazpívaly s Kamilem a Evou Farských z Benešova u Semil a nakonec jsme poseděly a povídaly si do pozdních hodin

Občerstvení si dalešické ženy přichystaly samy – napekly sladké i slané dezerty, připravily výborné pomazánky a podávala se irská káva.

- 30.4.2019 ČARODĚJNICKÁ STEZKA-velmi oblíbená dětská akce. Čarodějnice mají vždy připravené nějaké překvapení a řadu úkolů. Na projití čarodějnické stezky je potřeba mít hodně odvahy, ale stojí to za to. Všechny čarodějnice byly hodné a dávaly dětem drobné odměny za splněné úkoly.
PÁLENÍ ČARODĚJNIC - po čarodějnické stezce následovalo podpálení dalešického ohně – čarodějnic. O pálení čarodějnic a ohniště se starali dobrovolní hasiči, kteří též zajistili občerstvení v hasičské klubovně.
- 8.6.2019 DĚTSKÝ DEN –odpoledne plné her a soutěží připravené pro děti všech věkových kategorií ve spolupráci s SDH Dalešice. Mimo soutěží bylo možno si zajezdit na koních, viděli jsme výcvik agility psů a děti si mohly vyrobit náramky z korálků. Nakonec nám mladí hasiči předvedli, jak vypadá hasičský výjezd k hořícímu domku.
Pro děti byly přichystané sladkosti a každý si domů odnesl tašku s odměnami. Občerstvení pro děti zajistila obec a šikovné maminky napekly bučky a koláče.

- 18.9.2019 ZAHRAHA ČECH LITOMĚŘICE – již třetím rokem naše obec využila nabídku městyse Zásada a doplnila neobsazená místa v autobusu. Zájezdu se zúčastnilo 8 občanů.

Činnost obecního zastupitelstva

Obecní zastupitelstvo se v letošním roce sešlo 8x.

Opravy a udržování obecního majetku

Zasíťování parcely 383/6 (za obecní stodolou) – vypracování projektové dokumentace pro stavební řízení a inženýrská činnost (územní rozhodnutí). Realizace firma PROFES PROJEKT s.r.o. Turnov. Náklady celkem 152.460,- Kč.

Správní poplatky - umístění stavby /komunikace, dešťová kanalizace včetně zasakovacích nádrží, vodovodu, veřejného osvětlení a přípojek vody/ a prodloužení vodovodu. Náklady celkem 24.000,- Kč.

Dětské hřiště – herní prvky – výroba a zabudování dětské dvojhoupačky a vahadlové houpačky z akátového dříví. Realizace firma Jaroslav Věle Dalešice. Náklady celkem 35.050,- Kč.

Oprava márnice a hřbitovní zdi – na tuto akci získala obec v loňském roce dotaci od Libereckého kraje ve výši 350.000,- Kč. V roce 2018 byla provedena I. etapa – oprava obecního úřadu a sanace vlhkého zdiva.

V roce 2019 byla provedena II. etapa – oprava vnitřních a venkovních omítek, sanace vlhkého zdiva na márnici a oprava hřbitovní zdi na místním hřbitově. Realizace firma MAKALOVE, s.r.o. Malá Skála. Náklady celkem 283.219,- Kč.

Oprava vázané konstrukce krovu na márnici – realizace firma Tomáš Smolík Tesařství, Jablonec n.N.. Náklady celkem 9.702,- Kč.

Výroba atypického okna na márnici - realizace firma Jaroslav Věle Dalešice. Náklady celkem 15.080,- Kč.

Oprava a nátěr dveří márnice - realizace firma Jaroslav Věle Dalešice. Náklady celkem 8.600,- Kč.

Obnova počítačového vybavení úřadu - firma GEKON Jablonec nad Nisou. Náklady celkem 20.540,- Kč.

Obnova a oprava zahradní techniky – pořízení motorového fukaru a oprava mulčovače. Firma PILA-Stanislav Vaistauer – PILA servis Jablonec n.N.. Náklady celkem 29.482,- Kč.

Péče o zeleň v obci – výsadba lip na hřbitově – výkopové práce. Realizace Jan Tyšer, Jistebsko. Náklady celkem 2.500,- Kč.

Právní poradenství pro obec – obec spolupracuje s JUDr. Miroslavem Pinkasem z Jablonce nad Nisou. Náklady celkem 7.260,- Kč.

Veřejné osvětlení

Obec zaplatila za provoz veřejného osvětlení v letošním roce 39.550,- Kč.

Zimní údržba

Protahování v zimních měsících 2018/2019 bylo smluvně zajištěno s firmou KZS Pěnčín. Náklady celkem 31.551,- Kč. Pro zimní období 2019/2020 je podepsána smlouva s KZS Pěnčín.

Finanční dar Mateřské školy Jablonec nad Nisou – Kokonín

I v roce 2019 schválilo obecní zastupitelstvo poskytnutí finančního daru na podporu školství ve výši 25.000,- Kč.

Dopravné

Z rozpočtu obce byl zaplacen příspěvek na autobusovou dopravu za každého občana v celkové výši 16.470,- Kč.

Finanční dar SH ČMS-SDH Dalešice

Obecní zastupitelstvo schválilo poskytnutí finančního daru na pořádání soutěže v požárním útoku „Dalešický korálek“ ve výši 5.000,- Kč.

Hospicová péče svaté Zdislavy

V roce 2019 byl odsouhlasen příspěvek na financování provozu hospice ve výši 955,- Kč.

Dalešický zpravodaj

Tisk Dalešického zpravodaje 2018 zajistila Barevná tiskárna Křišťan Smržovka v počtu 115 ks. Náklady celkem 9.620,- Kč.

Lesní hospodaření

V roce 2019 se hospodařilo v obecních lesích takto:

Příjmy: z prodeje dřeva (dřevo ke zpracování + palivové dřevo)	4.255,- Kč
Výdaje: těžba a odvoz dřeva, prořez, nákup, sázení a ošetření stromků, úklid klestí + ožínání stromků, plat lesního hospodáře	83.390,- Kč

Odpadové hospodářství

Příjmy: odměna za třídění odpadu od firmy EKO-KOM	28.533,- Kč
Prodej pytlů na komunální odpad a tříděný odpad – popelnice	47.000,- Kč
Příjmy celkem	75.533,- Kč

Výdaje: likvidace komunálního odpadu, likvidace tříděného odpadu	95.958,- Kč
Nákup pytlů na odpad	30.000,- Kč
Náklady na úklid odpadu-pytle 8 komunálních + 5 žlutých	545,- Kč
Odvoz tříděných pytlů do Proseče	2.229,- Kč
Výdaje celkem	128.732,- Kč

Drobné práce pro obec zajištěné brigádně:

SPOZ (životní jubilea, narození dětí)
vedení kroniky
úklid prostor na OÚ
správa zabezpečovacího zařízení na OÚ
odvoz odpadových pytlů
vedení kroužku mladých hasičů
pověřenec-GDPR

poradenství - pozemkové úpravy

Na brigádnických hodinách bylo proplaceno celkem 42.888,- Kč.

Pro informaci v roce 2019 obec podala 3 žádosti o dotaci

DOTAČNÍ PROGRAM č. CZ.05.3.29/0.0/0.0/18_103/0008352- „Kompostéry pro občany Mikroregionu Jizerské hory“

Operační program životní prostředí 2014-2020

Náklady celkem: 279.026,- Kč

Podíl EU: 237.172,10 Kč

Podíl obce: 41.853,90 Kč

DOTACE SCHVÁLENA

Žádost o poskytnutí dotace z Dotačního fondu Libereckého kraje na rok 2019

**podprogram PODPORA JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY OBCÍ LIBERECKÉHO KRAJE
ZATEPLENÍ ČÁSTI OBVODOVÝCH STĚN VČETNĚ DRENÁŽE U OBJEKTU HASIČSKÉ
ZBROJNICE**

Náklady celkem: 193.213,- Kč

Celkem zažádáno: 174.000,- Kč

Podíl LK: 96.500,-Kč

Podíl obce: 96.713,- Kč

DOTACE NEOBDRŽENA

Žádost o poskytnutí finančního příspěvku na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku – poskytovatel: Ministerstvo zemědělství

Náklady celkem: 29.200,- Kč

Celkem zažádáno dle předepsaných tabulek: 19.200,- Kč

DOTACE OBDRŽENA

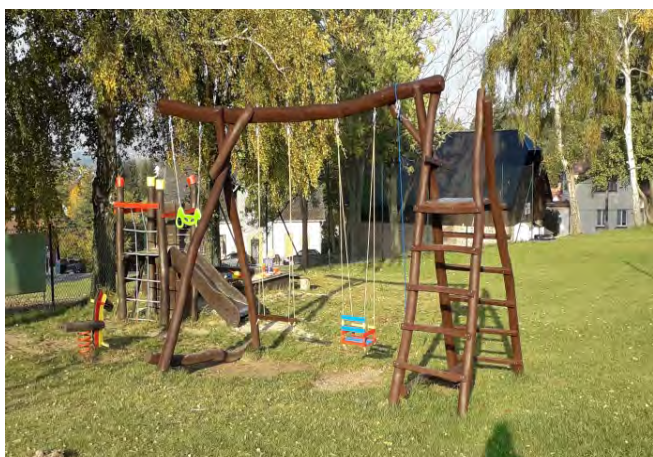
V ROCE 2018 obec Dalešice hospodařila s rozpočtem 2,817.439,20 Kč.

Zateplení a nová omítka na hasičské zbrojnici

Oprava márnice

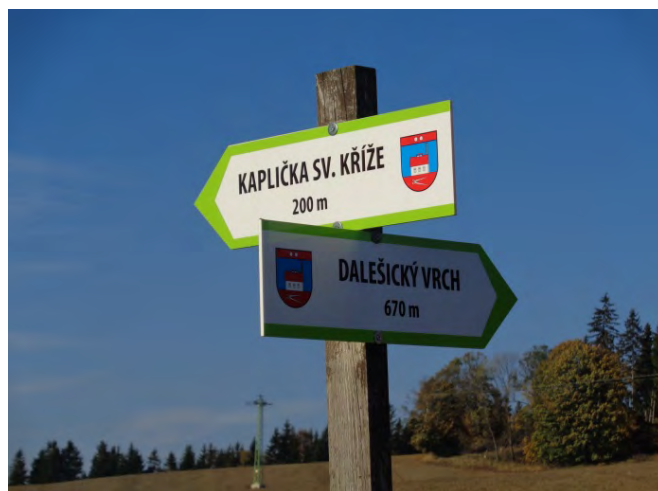
Dětská dvojhoupačka

Dětská vahadlová houpačka

Oprava hřbitovní zdi

Místní značení

Poplatky platné pro rok 2020 :

poplatek za jednoho psa	150,- Kč
poplatek za druhého a dalšího psa	300,- Kč
poplatek za hrobové místo (poplatek byl vybírán na roky 2019/2020)	50,- Kč/ rok
zřízení hrobového místa	200,- Kč

Poplatky se vybírají do 31.3.2020 hotově nebo bankovním převodem.

Pozemky:

pronájem obecních pozemků	1,- Kč/m2
prodej obecních pozemků	
• stavební parcela	200,- Kč/m2
• stavení parcela v dosahu inženýrských sítí	400,- Kč/m2
• ostatní pozemky – dle velikosti a typu pozemku	50,- až 100,- Kč/m2

Dřevo:

dřevo na topení	samotěžba pro občany Dalešic	130,- Kč/m3
	obecní těžba bez dopravy	800,- Kč/m3
	(doprava cca 1.000,- Kč/ 6m3 dřeva)	

(lesní hospodář-pan Halama)

Odpad:

odpadové pytle (smíšený komunální odpad)	65,- Kč/ks
odpadové pytle (TETRAPACK+domácí plasty+kov+ textil)	5,- Kč/ks
popelnice 120 l (26 svozů)	2.000,- Kč/rok
popelnice 240 l (26 svozů)	3.800,- Kč/rok

Elektroodpad

Od 26. června 2019 byl na obecním úřadu v Dalešicích umístěn kontejner na drobný elektroodpad /rychlouhřetelné konvice, fény, kulmy, žehličky, elektro nářadí, CD, DVD, toustovače, topinkovače, klávesnice, telefony, kalkulačky, zářivky..../.

Kontejner je přístupný v úřední dny a je umístěn za vstupními dveřmi.

Kontejner na textil

Posledních pár měsíců nefunguje vývoz textilního kontejneru tak, jak by měl. O problému víme a řešíme.

Kontejner na logované pytle firmy SKS

Na sběrném místě u obecní stodoly byl přistaven svozovou firmou Severočeské komunální služby, s.r.o. Jablonec nad Nisou černý kontejner, který slouží výhradně pro sběr **BÍLÝCH LOGOVANÝCH PYTLŮ** (Marius Pedersen). Tyto pytle jsou určeny na směsný komunální odpad.

„ŽÁDNÝ JINÝ ODPAD DO KONTEJNERU NEPATŘÍ“

Odpadové pytle na směsný i tříděný odpad je možno zakoupit během úředních hodin na obecním úřadě nebo na základě telefonické dohody. Platba pytlů je možná v hotovosti nebo bankovním převodem.

Pro informaci termíny vývozu komunálního odpadu ze sběrného místa u stodoly:

Popelnice (u silnice) + pytle na komunální odpad	každý lichý pátek
Kontejnery: 2x papír a 3x PET lahve 1x sklo 1x textil	každou lichou středu dle potřeby objedná OÚ zajišťuje si firma sama
Popelnice : 2x BIO odpad	každý čtvrtek – od 1.4.do 31.10.
Barel : 1x použitý olej z kuchyně	dle potřeby objedná OÚ

Bohužel mezi námi žijí, nebo možná jen projíždějí naší obcí, bezohlední lidé, kterým je lhostejné, že jejich odpad bude muset zlikvidovat obec na svoje náklady. Zateplovací skelná vata rozhodně není odpad, který by patřil do žlutého kontejneru na plasty, jak se asi domníval anonymní „dárce“. Jedná se o stavební odpad, který patří do sběrný komunálního odpadu v Proseči.

Dům na hranici

Ta chalupa tam stojí už dávno, tedy nejméně od roku 1848, neboť v německé obecní kronice z let 1927 – 1941 se píše, že v roce 1848 počet čísel popisných v Dalešicích (tedy čísel přidělených domům) dosáhl číslíce 61 a ta chalupa má číslo popisné daleko nižší.

Dům je schovaný v bujné vegetaci zahrady a má několik vrátek, údajně pro vstup do zahrady. Ovšem na každých vrátkách je šipka, jež odkazuje na vrátka následná a ta zase na následná, takže skončíte zase u těch prvních a dovnitř se nedostanete. Dům i okolí budí dojem tajemna a přímo nabízí vyprávění o původních obyvatelích.

V domě bydlel pan Juppe a bydlel tam i s manželkou paní Juppovou. Nebyli to žádní negramoti, uměli číst v modlitební knížce, napsat své jméno a znali počítat v selských číslech. Pan Juppe byl na své znalosti dost pyšný a tvrdil, že každý nemusí být hned doktor. Soužití manželů Juppových nebylo tak úplně idylické. Často a kvůli malichernostem se hašteřili. On jí říkal „bábo“ a ona jemu „dědku“. Juppe měl jednu velikou vášeň, a to bylo nakupování. Každý týden chodil pravidelně do města na trh a každý týden se vracel domů ověšen krabicemi, krabičkami, pytlíky, flaštičkami a vždycky táhl nějaký pytel. Snad aby ho na cestě do vrchu vítr neodnesl. Aby toho nebylo dost, obvykle sebou přitáhl ještě zatoulaného psa, prašivou kočku, případně ptáčka – chudáčka všelijak potrefeného. Juppovi se hašteřili takřka každý den, ale v den trhu dostávala Juppová hysterické záchvaty. K čemu ty všechny zásoby? Žili jen ve dvou, co oni potřebovali? Juppe své zásoby ukládal na každé volné místočko v chalupě – sednice, síň, sklep i půda, kolny stavěl, přístřešky budoval. Krabičky a flaštičky se vzácným a tajným obsahem poschovával, aby Juppová nevěděla. Jak byl vzdělaný, hezky si je popisoval. Juppová ovšem čas od času takový úkryt objevila. Číst také uměla, ale čich už ji pomalu opouštěl. Flaška s písmenem „M“? To by mohl být med. Lokla si, byla to medovina a Juppová byla chvíli příjemnější. Flaška s písmenem „S“? To vypadá na smetanu. Ale byl to Sidol. Krabička s písmenem „P“ neobsahovala pepř, nýbrž střelný prach. Juppová občas něco takového vrhla do hrnce. Vyšla z toho taková polívka, že Juppová zůstala „štajf“ a Juppe kroužil po sednici.

Juppovi stárli, Juppe se vracel z trhu stále ověšený krabicemi, krabičkami, pytlíky a flaštičkami, hrbil se pod pytle, že ho ani vidět nebylo. Juppová od samého podlézání a přelézání všemožných krámů měla už nohy uchozené a byla čím dál tím menší.

Jednou se takhle Juppe vrátil z trhu, v chalupě ticho, žádná slova na uvítanou. Juppová nikde. Ona zapadla mezi ty všechny krabice, krabičky, pytle a flaštičky a docela se ztratila. Juppe ji hledal, to ticho v domě mu nedělalo dobře. A hledá ji dodnes. Všude je ticho, jen opuštěný pes někde z úkrytu zaštěká.

Marie Nedomlelová

Školství v Dalešicích

V době osídlování Dalešic školní docházka dětí určitě neexistovala. Jestli před 100 až 150 lety dalešické děti nějakou školu navštěvovaly, pak to musela být škola v Rychnově, neboť Dalešice v té době patřily pod farnost Rychnov. Údaje o škole v Rychnově sahají až do roku 1616 nazpět. I když Dalešice později přešly k farnosti Bzí, nenalézala se v okolí žádná jiná škola než v Rychnově. V roce 1780 vznikla v Pulečném pomocná škola. V roce 1771 byla v Šumberku – Jistebsku postavena škola. V roce 1782 došlo k přičlenění Dalešic k nově zřízené farnosti na Šumberku – Jistebsku. Od té doby byl Šumberk místem, kam chodily dalešické děti do školy, ale v žádném případě to nebyla docházka pravidelná, jak se dá vyvodit z tehdejších zpráv.

Z té doby pocházejí první záznamy ve školní kronice, která byla později založena učitelem Ignazem Kuhnem. Ten v roce 1834 nastoupil do dalešické školy. Píše, že děti chodily na Šumberk jen v létě, zatímco v zimě přicházel učitelský pomocník ze Šumberku, který shromažďoval děti k vyučování v obytné místnosti nějakého domu. Žáci z té doby mi vyprávěli - už jako dospělé osoby - co si pamatovali ze svého dětství o vyučovacích metodách. Hlavní věc byla naučit se slabikovat. Každé dítě si mohlo přinést knihu, jakou chtělo. Tak jeden měl v ruce slabikář, druhý evangelium, třetí sedm zlatých nebeských přikázání, čtvrtý praktika ve stavebnictví, doktora Fausta nebo císaře Oktaviána aj. Jestliže se dítě dostalo tak daleko, že umělo číst v modlitební knížce, napsat své jméno a hlavně připraveno ke zpovědi a svatému přijímání, pak byl úkol školní výuky splněn. K počítání všichni nedošli. Z římských číslic se přejímala a používala tzv. selská čísla. Jedna čárka znamenala jedničku, nahore otevřený úhel pětku, ležatý křížek desítku. To stačilo. Velký počet dětí vyrostl, aniž uměl číst a stromy v lese uměl pojmenovat jen názvem v místě obvyklém.

O nějakém donucování ke školní docházce nemohlo být ani řeči, ta se konala s určitou pravidelností jen v létě. Za špatného počasí, nebo v zimě, nebyla docházka do školy ze vzdálených míst ani při nejlepší vůli možná. Teprve za vlády Marie Terezie byla ve větší míře učiněna opatření ke zlepšení školského systému a rozšíření výuky, zejména ve městech. Její syn Josef II. pokračoval v započaté práci na zlepšení vzdělanosti národa. Povinná školní docházka byla zavedena pro všechny způsobilé děti, ale ve skutečnosti nebyla právně podložena. Velký krok dopředu ve vzdělání národa znamenal rok 1869, ve kterém byl vydán Říšský národní zákon o školách. Tímto zákonem bylo založeno školství na zcela nových základech. Do té doby byly jen triviální školy s těmito vyučovými předměty: Náboženství, čtení, psaní a počítání. Dohled příslušel faráři, děkanovi a církevnímu poradnímu sboru. Říšský národní zákon o školách zaváděl nové vyučovací předměty jako zeměpis, dějepis, přírodopis, přírodní vědy a geometrii. Školní docházka byla prodloužena ze 6 na 8 let, studium v ústavech pro budoucí učitele bylo čtyřleté. Vliv duchovních byl omezen jen na výuku náboženství. K této reformě přistoupil stát ale teprve po roce 1866. Porážka u Hradce Králové byla způsobena nedostatečným vzděláním rakouských velitelů a dobrou úrovní pruského školství. Vzestup v procesu vzdělání národa se projevil i v Dalešicích.

V roce 1822 byla Dalešicím přidělena stálá školní budova s vlastním učitelem. Děti už nemusely chodit do školy na Šumberk, což bylo pro školní docházku a pro výsledky žáků předností. Přesto ten pokrok trpěl nedostatkem a to kvůli velkému počtu dětí ve třídě, 51 dětí ve třech školních lavicích a u čtyř stolů. Pro účely školy byl obcí pronajat dům č.p.30. Dříve bylo v zimě vyučováno v různých obytných domech. V letech 1830 – 1834 byl pro účely školního vyučování obcí upraven dům č.p.11. Tomuto domu se dodnes říká stará škola. Žáci, kteří navštěvovali školu v Dalešicích za působení dvou prvních učitelů, už nežijí. Třetím učitelem byl Ignaz Kuhn, který učil v Dalešicích od roku 1834 do roku 1864. Když učitel Kuhn učil ve staré škole, byla učebna zároveň obytnou místností jeho rodiny. Tam bylo vyučováno i prováděny všechny domácí práce. Velmi často žáci pomáhali v domácnosti, hlídali děti apod. Během vyučování seděla manželka učitele většinou za tabulí, šila, nebo pletla a přitom dávala pozor na žáky. Na konci školního roku byla místo slavnosti podávána dětem ve škole

káva, kterou uvařila paní Kuhnová. Vyučování bylo tzv. polodenní. Dopoledne přicházelo vyšší oddělení, odpoledne nižší. V sobotu ráno se děti shromáždily a šly na Šumburk do kostela. Sobotní cesta do kostela se provozovala až do roku 1870. Za špatného počasí cesta na Šumburk odpadla a ve škole bylo čteno evangelium. Školní docházka byla špatná. Když dítě do školy nepřišlo, nikdo nepátral proč. Některé děti chodily zřídka, zejména v zimě děti z Grundlochu, z Filek, z domu č.p.48 za Dalešickým kopcem a z Kopaniny. V době učitelování pana Klikorky byla docházka lepší a čím dál tím víc se na ni kladl důraz. Na pochopení učební látky nebylo mnoho času, neboť vyučování trvalo jen půl dne, sobotní vyučování odpadlo a mnoho dětí ve věku 12. let už povinnou školní docházku dokončilo. Jako náhrada byla zavedena tzv. nedělní škola. Pro děti, které už školu opustily, se konalo jedno až tříhodinové vyučování ve škole, kterého se musely zúčastnit děti do 15 let. Ale nedělní zábava přitahovala děti víc a tak účast ve škole nebyla tak důsledná. Pan Wabersich si vzpomíná, že učitel Weiss (4. učitel) musel zajít k rybníku, aby děti, které si užívaly koupání, vyhnal z vody a přivedl do nedělní školy. Přitom bylo slyšet pleskání rákosky do nahých těl.

Ke čtení už se používaly učebnice, ale všechny děti je neměly a tak si je během vyučování musely půjčovat.

Někdy učitel Hermann (8. učitel, rok 1876) nechal malé děti číst ve slabikáři, větší četly v učebnici biblické příběhy nebo katechismus. Početnice nebyly žádné, zpěvníky také ne. Kreslení bylo cvičeno podle předlohy, zvláště za učitele Tatauna (7. učitel, rok 1873), pravděpodobně ale ne jako všeobecně povinný předmět, což také později poznamenává učitel Hermann: Učitele Tatauna potěšilo, když si žák během školních prázdnin obstaral předlohy na kreslení. Dobří kreslíři dělali kresby, které pak sloužily ve škole jako vzory. Ruční práce pro dívky byly údajně vyučovány až za učitele Seilera v roce 1879 – 1899 jeho manželkou.

Psalo se většinou na tabulky. Psát inkoustem se začínalo teprve od 3. školního roku, i když ti větší psali ještě také často na břidlicové tabulky. Sešity byly většinou sešívány a linkovány dětmi nebo rodiči, přičemž byl používán papír v arších kupovaný v krámě. Ve třídě byla tabule, globus, mapa Evropy a jako nástěnný obraz portrét císaře. Školní tašky mělo jen pár dětí, jejichž rodiče na to měli. Byly většinou na řemeni nošeny přes rameno. Říkalo se jim "Schnappsäcke". Zprávy ze školy se nepodávaly. Na konci školního roku se konaly zkoušky z náboženství a vyučovaných předmětů, poté byli pilní žáci zapsáni do zlaté knihy cti, ostatním bylo pohroženo zápisem do černé knihy. Velmi dobří žáci obdrželi vysvědčení o píli na způsob diplomu, který se dal pověsit na zeď. Při zkouškách byly žákům předloženy předem připravené písemné testy. Kniha cti, pořízená učitelem Kuhnem, obsahuje první záznam v roce 1844, poslední 20. července 1868 při poslední zkoušce z náboženství i školních předmětů. Poté se zkoušky z náboženství každoročně konaly v kostele na Šumburku, ze školních předmětů ve škole. Školních zkoušek, jak byly prováděny do roku 1868, se zúčastnil OSR (*Ortsschulrevizor = místní školní rada*), představitel obce, místní školní inspektor, vikář z Jablonce a farář ze Šumburku. Pátý učitel Klikorka (do roku 1870) už nebydlel ve školní třídě. V roce 1866 byla přistavěna jedna místnost. Učitel Klikorka byl nadšený muzikant a zpěvák a rád vyučoval zpěv a hudební výchovu. Založil ve škole pěvecký kroužek a pak i pěvecký kroužek v Pulečném. Zařídil také setkání malých hudebních kapel. Byl později nadučitelem v Nové Vsi a tam v roce 1901 zemřel.

Devátý učitel Schubert (do roku 1879) musel v zimním období dvakrát týdně chodit na Kopaninu vyučovat tamní děti. V roce 1872 byla pod Dalešice přidělena Filka. Tehdy počet dětí dosáhl 71, což znamenalo velké přeplnění třídy. Přitom byla školní budova poměrně zchátralá, jak bylo uvedeno v protokole z 8. září 1872. Aby se mohlo pokračovat ve vyučování v zimě, bylo rozhodnuto poškozené části zdi prozatím zamazat hlínou. Učitel Tataun projevil ochotu koupit klestí a zdi jím nechat silně obložit. V roce 1873 byla škola rozšířena o jednu třídu na jižní straně. Vyučování se v té době konalo v domě č.p.41 (od června do konce září). Přesto škola už neodpovídala současným požadavkům a pokrokovějšímu způsobu výuky vzhledem k velkému počtu dětí a stísněným poměrům.

Z tohoto důvodu vyvstala potřeba nové školní budovy. Dne 16. ledna 1890 obecní zastupitelstvo rozhodlo, že škola bude postavena na parc.č.751, naproti domu č.p.4. Kvůli lepšímu příjezdu ke škole byl od Franze Luckeho z domu č.p.33 a Josefa Langa z domu č.p.5 koupí získán stavební pozemek parc.č. 744 a 747, za cenu jeden sáh čtvereční za 1 zlatý, 75 krejcarů. Dne 2. června 1891 se uskutečnilo položení základního kamene. Stavbu vedl stavební mistr Womatschka z Jablonce, stála přibližně 8.000 zlatých. Dne 28. srpna 1892 se konalo slavnostní otevření nové školy. Stará škola byla dne 14. června 1892 prodána v dražbě. Nová škola byla vybavena novými lavicemi a novými zařizovacími předměty.

Výnosem Okresního školského oddělení v Jablonci z 5. listopadu 1910 č. 1568, byly děti z domů č.p.1, 2, 3, 58, 63, 64 a 65 z Filek přiděleny pod dalešickou školu.

Dne 5. června 1916 musela být škola kvůli epidemii neštovic zavřena.

Dne 2. srpna 1919 bylo rozhodnuto o vyčlenění žáků z Filek z dalešické školy.

V důsledku války v letech 1914 – 1918 došlo ke zřetelnému úbytku žáků a k zavření tříd v mnoha německých obcích. Také naší obci hrozilo zavření školy. Proto představitel obce Richard Weiss z domu č.p.54 a jeho zástupce Arnold Weiss z domu č.p.30 (též zástupce obecní školské rady) odjeli do Prahy, aby spolu z Dalešic pocházejícím poslancem Maxem Hoffmannem dne 26. listopadu 1924 vznesli námitku u zemské rady proti zavření školy. Tam jim bylo sděleno, že úmyslem není zavřít školu, ale neprodleně vyčlenit děti české národnosti z německé školy. Tomuto požadavku bylo vyhověno. K 1. prosinci 1924 bylo 12 dětí české národnosti vyčleněno z dalešické školy a převedeno do českých škol v Pulečném, Mukařově a Malé Skále.

Následkem vyčlenění českých žáků klesl počet žáků v dalešické škole na 18, což bylo pro další provoz školy nedostačující, ale na základě přímluvy předsedy zemské školské rady zůstala škola i s tímto malým počtem žáků zachována. Ve školním roce 1926 - 1927 vzrostl počet žáků opět na 21, ve školním roce 1929 - 1930 na 25, ve školním roce 1932 - 1933 na 39.

Poté, co děti s úspěchem ukončily pětiletou školní docházku v národní škole, většina z nich odešla ještě na 3 roky do měšťanské školy v Rychnově, ale tato docházka nebyla povinná.

Dne 1. prosince 1924 musely být děti z Filek, jako děti české národnosti, neprodleně z dalešické školy vyčleněny. Od té doby jsou ve zdejší škole jen německé děti. (údaj k 29. lednu 1933).

Po začlenění našeho území do Velkoněmecké říše byly všechny české menšinové školy (Rychnov, Pulečný, Klíčnov atd.) zavřeny. Předchozí politickou mocí dosídlení Češi byli okamžitě odsunuti, zůstali jen někteří domorodci. Během prázdnin v roce 1939 byl vestavěn v podkroví školy byt pro nadučitele (kuchyň, obývací pokoj, ložnice a koupelna). Současně byl do školní budovy zaveden vodovod a instalováno čerpadlo. Do tohoto nového bytu se dne 16. prosince 1939 nastěhoval nadučitel Ernst Blaschke a jeho manželka Olga, rozená Simmová poté, co byli úředně oddáni na matričním úřadě v Kokoníně. Nadučitel Blaschke byl dne 12. února 1940 povolán k Wehrmachtu. Jeho nástupcem se stal učitel Eduard Hertrampf z Pulečného. Změna nastala též ve vztahu národní a měšťanské školy. Měšťanská škola se stala od školního roku 1939 - 1940 školou výběrovou a může být navštěvována jen nejnadanějšími žáky, kteří se podrobí přijímací zkoušce. Obec je ze zákona povinna přispívat městu Rychnov peněžním obnosem, který se řídí počtem žáků. Dne 14. května 1941 byl zastupující nadučitel Eduard Hertrampf povolán k Wehrmachtu. Jeho funkci převzala dne 15. května 1941 učitelka Marta Sagasser z Liberce. Službu nastoupila 19. května 1941.

Z kroniky obce Dalešice 1927 – 1941 přeložila Marie Nedomlelová (zkráceno)

Žáci ve třídě v červnu 1929

Žáci Dalešické školy ve školním roce 1952-1953

Palmové ratolesti (kočičky)

Bylo to v roce 1905 ve starém Rakousku – Uhersku. Tehdy to bylo tak, že se římsko-katolická církev skoro na celém území snažila upevnit svou moc.

Důvod pro sepsání mého chlapeckého zážitku je událost, jejíž význam nám byl vtoukán do hlavy v hodinách náboženství, i když v podstatě se jedná o starý lidový zvyk – předvelikonoční květná neděle a svěcení palmových ratolestí.

S palmovými ratolestmi (ve skutečnosti s větvičkami jívy – kočičkami) jsem putoval v těchto dnech s mým kamarádem ze sousedství, o tři roky starším Franzlem, do Šumburku na vysvěcení palmových ratolestí.

Franzl byl můj nejlepší kamarád. Franz Juppe, jak se správně jmenoval, byl sirotek. Brzy ztratil matku a smrt jeho otce, jež brzy následovala, byla tragická. Zatímco seděl na kozlíku a jel kam byl poslán (byl zaměstnán jako kočí u jabloneckého podnikatele) spadlo na něj vrchní elektrické vedení tramvaje. Pan Juppe i jeho koně byli usmrceni elektrickým proudem. Po smrti rodičů byl Franzl svěřen do péče svých prarodičů v Dalešicích, u „Juppansln“, starých sedláků. Franzl nebyl nikterak velký, ale silný a statný a čím se zvláště vyznačoval, byla jeho stálá veselost, často a rád se smál. V tom mu nebránila ani jeho nesmírná chudoba.

Větvičkami pro svěcení zásobila Franzla babička, ve vesnici známá jako „Juppansln's Antsche“, mimořádně. Spoustou větviček, pěkně uspořádaných do svazku, ovázaných čistým, bílým šátkem. Já jsem naproti tomu měl 10 – 12 větviček, které mi matka ovázala červenou hedvábnou stužkou, takže to vypadalo jako metla.

Než jsme došli ke dveřím kostela, dostal jsem zezadu od neznámého kluka takovou herdu do zad, že jsem málem upadl. Franzl, jež se ujmul role mého ochránce, poznamenal na adresu kluka: „Počkej, až tě chytну“.

Celou dobu církevního obřadu jsem měl nepříjemný pocit nejistoty. Konečně nadešla chvíle, kdy jsme směli podstrčit knězi své ratolesti k vysvěcení. Tyto svěcené větvičky měly přinášet štěstí do domácností. Zastrkávaly se za Krucifix, obraz Krista, nebo jiného svatého. Se zřetelem k vlastnictví těchto svatých větviček jsem měl čestný úkol svým dvěma tetám, paní Marii Luckové z kovárny a tetě Karolině ze ševcovny, toto štěstí přinést.

Vešli jsme do domu Božího jako poslední a vypadli jako první. Docela početná divoká cháska, kterou shromáždil „výtržník“ z kostela, se chystala Franzlovi za jeho výhružku rozbít hlavu, což se mu podařilo. Starší, větší mládenec beze zbytku zlikvidoval mé větvičky. Většina tlupy už jen přihlížela, počáteční elán a odvaha slábla. Mohlo být, že dospělí ze sousedních domů od začátku pranicí přihlíželi a nějaké to chlapecké pošťuchování jim nepřipadalo nebezpečné. Ale krvácející nos, to už byl důvod k zakročení. Nakonec jsme zůstali bez svěcených větviček, které, už si nepodobné, zničené a rozšlapané, ležely na bojišti.

Hledal jsem, věřil, že ještě mohu něco zachránit. Musel jsem dělat pěkně hloupý, smutný obličej, když mne Franzl pokáral. „Podívej, tady je toho víc, než potřebujeme“. Roztřesený jsem namítl: „Ale Franzli, ty nejsou svěcené“. „Nejsou svěcené, samozřejmě nejsou svěcené, to si nesmíš pouštět hubu na špacír“.

Bez váhání se Franzl pustil do práce. Vylovil z kapsy u kalhot předpotopní nůž, jehož velká, červená rukověť byla opatřena právě tak velkou trojhrannou šavlí z plechu. Tento primitivní nástroj, který se na své cestě po jarmarcích prodal jen díky své nízké ceně a byl sedláky přezdíván „Quarspachtel“, měl tu přednost a zároveň vadu, že byl šetrný k nepřítelům. Byl totiž úplně tupý.

Přihlížel jsem, jak se Franzl potil, tedy spíš piloval. Přece jen pár větviček upízlal, když všude okolo zvonili poledne. Po té velké dřině přišla další, když se Franzl snažil svému svazku větviček dát

původní tvar. „Jsou ty mrchy vzpurné“, komentoval to Franzl. Naštěstí Franzl zachránil svůj bílý šátek, kterým neposlušné větvičky svázal.

Já, naproti tomu, jsem se musel spokojit s holými větvičkami, které mi nabídl. Moje červená hedvábná stužka skončila možná v nějaké světnici jako válečná trofej.

Konečně jsme vyrazili na poslední úsek cesty domů

Jako kdyby se nic nestalo, Franzl si prozpěvoval: „Wndern wäre des Müllers....“

Jeho chování se mi líbilo a pomalu mne nakazil svou dobrou náladou. Čím víc jsme se ale blížili k domovu, plížily se do mé hlavy nepříjemné myšlenky. U domu mé tety, Marie Luckové v kovárně, jsme se zastavili. Zatímco já jsem ji podával větvičky a ona mi vrazila 5 krejcarů do ruky, čekal Franzl venku. Ale pohled na krejcarý ho rozesmutnil. Jen vzácně se mu dostaly peníze do ruky. Pochopil jsem a skočil jsem do nedalekého malého krámku pana Lejska a proměnil 5 krejcarů za 5 pišingrů. Zářily mu oči, když jsem se s ním rozdělil.

Zatímco se Franzl ubíral domů, doručil jsem větvičky také tetě Karolině ze ševcovny. Zatím jsem u tet, ani vzápětí doma, necítil žádné výčitky. Ozdobil jsem svatého nad stolem, když jsem mu k obdivu všech strčil pár větviček za záda. Moje matka mne přijala, jak se mi zdálo, trochu rozpačitě – bylo už odpoledne. Zamklá postavila ohřátý oběd přede mne na stůl - moje oblíbené jídlo. Opékanou klobásu se zelím a bramborami. Špatné svědomí mne začalo tlačit v krku, zdálo se, že mi vyletí z úst. Byl jsem jako na trní, když matka pozorně zkoumala 5 nebo 6 větviček ležících na stole, aniž řekla slovo.

Pak najednou udělala něco, co velmi ulevilo mému svědomí. Dříve, než jsem se mohl dotknout jídla, které mi postavila na stůl, nahradila větvičky za obrazem Krista novými. Už jsem neztrácel ani minutu, aby mi jídlo nevystydlo. Ze srdce mi spadl kámen.

Franzlovi ta minulost nedělala žádné problémy, i když jeho babička se zmínila o větvičkách, že jsou zvláště přerostlé. Ale já jsem se pořád nemohl uklidnit. Se strachem jsem den nato očekával hodinu náboženství. Jak jsem si oddychl, když po hodině katecheta Magera uzavřel své kázání obvyklým otčenášem.

O 4 roky později jsem měl tu čest s několika mými „nepřáteli“ sedět v jedné lavici a v jedné třídě v rychnovské škole. Ještě dnes je bolely uši, když si vzpomněli, jak je druhý den po rvačce učitel v maršovické škole za ně vytahal. Nakonec se nepřátelské pocity vytratily a spojilo nás opravdové přátelství.

Čas plynul dál. O mnoho let později - to už jsem byl dávno dospělý a Franzl mezitím odešel z vesnice - zkusil jsem u mých příbuzných prozradit moje tajemství z roku 1905, které jsem tak dlouho v sobě nosil. Moje neposvěcené kočky, jak se ukázalo, nezpůsobily žádné neštěstí a ještě se tomu každý srdečně zasmál.

Ze vzpomínek Johanna Lucke (nar. 7.prosince 1896) sepsaných v listopadu roku 1976.

Přeložila a upravila Marie Nedomelová

Chudák Mikuláš

Kdysi dávno jsem pracovala na národním výboru. Na národním výboru musel mít každý nějakou funkci. Nechala jsem se zvolit nástěnkářkou. Říkala jsem si, že to může být i někdy zábavné. To za první. A za druhé, úřadování mne moc nebavilo a to byla možnost dělat někdy něco jiného, než úřadovat.

Nástěnky byly dvojí, Jedna odborová, každý odbor měl nástěnku v kanceláři své vedoucí. A ta druhá byla reprezentační, na chodbě radnice.

Odborová nástěnka byla jednoduchá. Měla jsem spoustu propagačních materiálů a tak jsme s kolegyní naplácaly na plochu co nejvíc obrázků, nápadiť překryly jeden druhým a skoro vždy jsme získali 1. místo. Nástěnky, jako všechno, se pravidelně kontrolovaly a pořád se soutěžilo.

Reprezentační nástěnka na chodbě radnice – kdo chtěl k předsedovi, musel okolo ní – mne stála už víc přemýšlení i času. Někdy to bylo jednoduché. V jarních měsících se plnilo 100 jarních kilometrů, lidi pilně pochodovali a fotek byla spousta.

V létě dovolené – zase spousta materiálu. V září začátek školy, říjen jsem nějak překlápěla.

A přišel listopad. Napadla mne písnička, která začínala tak romanticky: “Podzim rozprostřel svůj chlad, listů padlo do zahrad.“ Shromáždila jsem všechny možné listy ze stromů, krásně rozprostřela po ploše, hrálo to všemi barvami a vévodil tomu ten nostalgický nápěv. Sice to nebylo angažované, ale ani nic proti ničemu.

Prosinec. Prosinec je plný událostí, krásných svátků, bohužel mají náboženský charakter a to se tehdy nenosilo. Ale co, řekla jsem si. A dala jsem tam Mikuláše. Impozantní postavu Mikuláše s velkým rancem a spoustou různě velkých balíčků. Sehnat obrázek Mikuláše představoval nemalý problém. O anděla a čerta jsem se ani nepokoušela. Nápis byl prostý: „Prosinec je ve znamení dárků. Ty první přináší Mikuláš.“

Ten Mikuláš tam vydržel jen do té chvíle, kdy okolo něj poprvé přešla tajemnice národního výboru. To si nedovedete představit, jakým fofrem musel pryč. Santa Klause už jsem tam nestihla dát. Byla jsem totiž zbavena funkce.

Marie Nedomlelová

Dalešické ženy mají své večery

Chcete se podělit o starý rodinný recept, jehož ochutnávku jste přinesly?

Rády byste si udělaly originální šperk vlastníma rukama?

Chtěly byste znát nové netradiční techniky zdobení velikonočních vajíček?

Nebo si udělat stálou velikonoční dekoraci v podobě vlastnoručně malovaných skleněných vajec?

Přišly byste si rády poslechnout zajímavosti z cest, doplněné obrázkovou prezentací?

Co kdyby jste se přišly pochlubit tím, co dala zahrádka v létě?

(džemy, marmelády, nakládané okurky a jiná zelenina, dýně, domácí víno, bezinkový likér...)

Tak už dost otázek, můžeme odpovídat.

Odpovědi na výše uvedené otázky by Vám mohly sdělit, co bylo náplní naší ženské sešlosti, kterou jsme hrdě nazvaly **DÁMSKÝ KLUB**, a který vznikl koncem loňského kalendářního roku.

Sešly jsme se několikrát, vždy s určitým předem známým záměrem.

Příjemná posezení, nová poznání i nové zkušenosti. A také sousedské popovídání v příjemné náladě s ochutnávku našich výrobků, kávičkou a vínkem.

Kdo máte zájem, přijďte mezi nás na naše občasná sezení. Určitě se nebudete nudit.

Příště se sejdeme v únoru – téma včas sdělíme!

Iva Kopáčková a všechny ženy z „Dámského klubu“

Proč chodit na lekce jógy?

Pro dobrý pocit, že jste se rozhodli něco pro sebe udělat ☺

Cvičené asány - pozice těla

- vytvoří fungující celek z těla, duše i mysli
- zpružní, posílí a transformuje celé tělo
- zlepšují výživu těla i nadhled mysli
- prohloubí váš dech a naučí ho užívat v běžném životě
- redukují stres a napětí
- zlepší koordinace a stabilitu těla
- pomáhají nalézt vnitřní mír a klid
- zlepšují koncentraci
- propojují hemisféry
- kultivují vnitřní energii

Přijďte si zacvičit do zasedací místnosti na obecním úřadu.

Cvičíme každý pátek od 18 hodin.

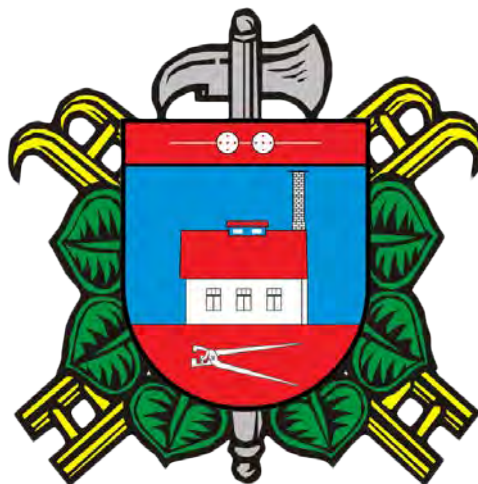

Sbor dobrovolných hasičů Dalešice

Sbor dobrovolných hasičů Dalešice v letošním roce oslavil už 135. výročí od založení. Mimo požární ochrany, pomoci veřejnosti a práce pro obec se náš sbor významně podílí i na společenském, kulturním a sportovním dění v obci.

Kromě jednotky požární ochrany (JSDH) v našem sboru dlouhodobě působí mužské a od loňského roku i ženské sportovní družstvo. Nespočet hodin také věnujeme práci s našimi dětmi.

V roce 2019 náš sbor čítal 37 dospělých členů a 35 členů z řad mladých hasičů.

Činnost JSDH obce Dalešice

V roce 2019 byla naše jednotka operačním střediskem vyslána zatím k jediné mimořádné události. Jednalo se o likvidaci popadaných stromů na pozemní komunikaci ve směru na Jablonec n.N.

Mimo řešení mimořádných událostí se členové jednotky celý rok starají a udržují techniku, výzbroj, výstroj a budovy v dobrém a provozu schopném stavu.

Práce pro obec a nejen pro ni

I v letošním roce jsme provedli práce dle potřeb a návrhů obecního úřadu. Jednalo se o:

- pálení kletí
- pravidelné sekání trávy a úklid hřiště
- položení zámkové dlažby a zakrytí pergoly u hasičské klubovny
- a v plánu máme ještě osazení a ozdobení vánočního stromku

Kulturní, společenské a sportovní akce v obci

I v letošním roce jsme v průběhu roku pořádali řadu kulturních, společenských a sportovních akcí v obci. V roce 2019 jsme zorganizovali následující:

- **Hasičský ples**

V sobotu 2. března jsme uspořádali tradiční Hasičský ples, který se podruhé konal v Sokolovně Kokonín. Sál byl opět zcela vyprodán a k poslechu i tanci zahrála skupina S.R.O.. Na návštěvníky čekala bohatá tombola. Ještě jednou moc děkujeme všem sponzorům Hasičského plesu.

- **Pálení čarodějnic**

Tradiční akce, kterou spolupřátáme s "Klubíkem Pampeliška", se konala v úterý 30. dubna. Pro děti s doprovodem byla připravena čarodějnická stezka, večerní lampiónový průvod, ohňostroj od Jirky Matouše a bohaté občerstvení. Členové JSDH se postarali o zapálení ohně a následný dohled nad ním do pozdních nočních hodin.

- **Dětský den**

V sobotu 8. června jsme uspořádali ve spolupráci s obcí dětský den. Pro děti bylo připraveno spoustu her a soutěží, jízda na koni, ukázka agility a ukázka mladých hasičů.

- **Noční soutěž Fire night cup**

V sobotu 10. října jsme opět po roce uspořádali noční soutěž v požárním útoku pro dospělé, která byla součástí seriálu nočních soutěží Fire night cup 2019. Soutěže se zúčastnilo celkem 49 družstev a soutěžilo se ve čtyřech kategoriích - MUŽI; ŽENY; PS-12_sport a PS-12_klasik. Všichni soutěžící předvedli úctyhodné výkony a i díky nim měla soutěž rychlý a hladký průběh. Domácím mužům z Dalešic se vůbec nedařilo a díky prostříku na proudu svůj útok nedokončilo. Poprvé v historii se na domácí půdě představily ženy z Dalešic, které nakonec braly hezké 4. místo. Hasičská soutěž byla zorganizována na velmi vysoké úrovni, a za to patří velké díky všem, kteří se na organizaci podíleli. Velké poděkování zároveň patří všem sponzorům a partnerům.

- **Volejbalový turnaj**

V sobotu 14. září se konal na hřišti u hasičské klubovny už tradiční volejbalový turnaj "ČTYŘ", který je zároveň finálovým turnajem. Turnaje se zúčastnily týmy z Mukařova, Sněhova a Dalešic.

- **Dětská večerní hasičská soutěž "Dalešický korálek"**

V sobotu 21. září se u nás na hřišti konala dětská večerní soutěž Dalešický korálek. Soutěž byla dlouho dopředu obsazena a tak ve velké konkurenci 34 týmů změřily své síly děti nejen z jabloneckého, ale i z libereckého okresu. Počasí klaplo na jedničku a tak doufáme, že se všem u nás líbilo. Moc děkujeme našim dětem za vzornou reprezentaci, i když né vždy to dopadlo, jak jsme si vysnili....nervy prostě někdy dělají své. Poděkování patří všem, kteří se na akci jakýmkoli způsobem podíleli. Velké díky opět patří partnerům a sponzorům, kteří akci podpořili.

- **Rozsvícení vánočního stromku**

Na sobotu 30. listopadu chystáme za finanční podpory obce rozsvícení vánočního stromečku. Pro přichozí děti i dospělé bude připravena pohádka, zazní tóny vánočních koled a pokloníme se Ježíškovi v betlémě, který bude opět postavený ve stodole.

- **Mikulášská nadílka**

A na závěr roku 2019 se ve spolupráci s obcí chystají naše mikulášské družiny navštívit dalešické děti a zhodnotit jejich chování v tomto roce.

Činnost sportovního družstva mužů

Soutěžní družstvo mužů SDH Dalešice čítá 8 členů. V roce 2019 jsme startovali celkem na dvanácti závodech. Kromě okrskové soutěže v Radčicích (1. místo) a Posledního hrejků v Mukařově (4. místo) jsme se zúčastnili kompletního seriálu nočních soutěží Fire night cup 2019, který sestává celkem z deseti dílčích soutěží. V tomto seriálu startujeme v kategorii PS-12_klasik, kdy se běhá na jednotnou stříkačku. Na soutěžích FNC 2019 jsme se celý

rok pohybovali na 1. až 4. místě. Nepovedla se nám pouze domácí soutěž, na které jsme inkasovali nepopulární N-ko (nedokončili). A zejména díky tomuto výsledku jsme neobhájili loňské celkové vítězství, ale umístili jsme se na 2. místě.

Činnost sportovního družstva žen

První kompletní sezónu ve své historii má za sebou ženské soutěžní družstvo, které čítá 7 členek. Holky se zúčastnily okrskové soutěže v Radčicích (2. místo) a kompletního seriálu nočních soutěží FNC 2019. Né vždy se holkám dařilo, ale v závěru seriálu předváděly úctyhodné výkony (2x 3. místo), díky kterým se v celkovém pořadí umístily na 5. místě.

Kolektiv mladých hasičů SDH Dalešice

Dětský kolektiv mladých hasičů má za sebou letošním rokem už svoji čtvrtou soutěžní sezónu. Od jara do podzimu jsme se zúčastnili celkem 11 soutěží, ze kterých jsme napříč všemi věkovými kategoriemi (přípravka, mladší a starší žáci) přivezli celkem 20 medailí. Největší podíl na tomto sběratelském úspěchu mělo družstvo mladších žáků (děti ve věku 7 – 11 let). V této kategorii jsme na start většinou stavěli hned dva týmy a parádně si vedli jak ti zkušenější, tak nováčci, kteří v loňském roce ještě reprezentovali přípravku. Naši nejmenší se tak museli vypořádat s odchodem nejstarších kamarádů, ale poradili si s tím bravurně a ve všech šesti závodech, kterých se zúčastnili, předvedli parádní výkony odměněné až na jednu výjimku zlatem. Nejtěžší podmínky „boje“ mělo jako vždy družstvo starších žáků, kde proti sobě soutěží děti ve věku 11 – 15 let. V konkurenci ostatních týmů jsme se letos věkovým složením stále spíše blížili spodní hranici, ale i tak se děti dokázaly prosadit a přivezli do Dalešic 4 zasloužené drahé kovy. Poličky v hasičské klubovně se tak plní vyhranými poháry, a pokud se nám bude dařit i v dalším soutěžním období, budeme brzy bojovat s místem na jejich vystavení.

V roce 2019 jsme se zúčastnili těchto soutěží:

Název soutěže	Přípravka	Mladší žáci	Starší žáci
1. Dlouhomostecký čtyřboj, Dlouhý Most		4. a 18. místo	13. místo
2. Bratříkovský víceboj, Bratříkov	1. místo	1. a 5. místo	5. místo
3. Okrsková soutěž, Radčice	1. místo	1. a 3. místo	1. místo
4. Hamrovská štafeta, Velké Hamry		1. a 10. místo	4. místo
5. Celoroční hra Plamen		1. a 17. místo	5. místo
6. O hrad Frýdštejn, Frýdštejn	1. místo	7. a 3. místo	4. místo
7. O Zlatoolešnický pohár, Zlatá Olešnice	2. místo	1. a 10. místo	3. místo
8. O malého Soptíka, Jablonec n.N.		1. místo	1. místo
9. Floriánek, Maršovice	1. místo	3. místo	3. místo
10. Dalešický korálek, Dalešice	1. místo	1. a 6. místo	7. místo
11. Podzimní kolo hry Plamen, Přichovice		1. a 10. místo	5. místo

Za odvedenými výsledky musí být samozřejmě poctivý trénink. Tomu se věnujeme pravidelně ve čtvrteční odpoledne nejčastěji na dalešickém hřišti, případně v klubovně. A když nám zimní počasí nedovolí venkovní schůzky, nacházíme útočiště na sále obecního úřadu v sousedních Maršovcích. Za tuto možnost moc děkujeme! Hlavní náplní našich setkání tvoří samozřejmě nácvik soutěžních disciplín, ale prostor se najde i pro jinou činnost. Letos jsme například navštívili libereckou JUMP arénu, kde se děti dosytnosti vyskákaly na trampolínách nebo jsme zavítali do lezecké MAKAK arény.

Pro posílení týmového ducha jsme se v létě už po čtvrté vydali na soustředění, které jsme tentokrát strávili v chatové osadě Krasnov ve Vyskeři. Oproti loňskému roku nám bylo počasí nakloněné, takže jsme si za svitu sluníčka zopakovali jízdu na raftech z Malé Skály do Dolánek a pro výstrahu jsme děti na chvíli „zavřeli“ do mučírny na hradě Kost. A kdyby náhodou nebyly dostatečně vydešené, připravili jsme pro ně i noční stezku odvahy. Člověk by neřekl, co takový obyčejný hejkal udělá i s největšími odvážlivci ☺.

Závěrem se sluší poděkovat všem, kdo se jakkoli podílejí na naší činnosti. Velké díky tedy patří především vedoucím, kteří věnují spoustu času a energie jak schůzkám, tak soutěžím. Děkujeme rodičům za podporu a za to, že jsou vždy připraveni pomoci, když je potřeba a chodí nám fandit na soutěže. Děkujeme dětem za jejich nadšení a pracovitost a Sboru dobrovolných hasičů, Obci Dalešice a Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy za finanční podporu. A v neposlední řadě děkujeme také všem sousedům z Dalešic za vřelé přijetí na Tři Krále a za jejich dary. Ty sladké byly dětem v průběhu roku odměnou na pravidelných schůzkách. Ty finanční jsme využili na drobný materiál potřebný k naší činnosti a část jsme stejně jako v minulých letech věnovali na dobrou věc. Letos náš příspěvek putuje k Josefu Procházkovi, který před 7 lety utrpěl při autonehodě vážný úraz hlavy a od té doby je na invalidním vozíku. Pro letošek je jedním z patronů nadace Skládačky2015 a k jejich projektu se tedy drobným příspěvkem připojujeme i my – a vlastně Vy všichni, kdo jste nám přispěli do tříkrálové kasičky. Více informací o Pepovi i dalších projektech „skládaček“ najdete na <http://www.skladacky2015.cz/nasi-patroni/>. Děkujeme!

Co pro vás chystáme v roce 2020

Tak jako každý rok, tak i v roce 2020 pro Vás chystáme už tradiční kulturní, společenské a sportovní akce:

- 6. ledna 2020 Tři králové
- 29. února 2020 Hasičský ples (prodej vstupenek pro občany Dalešic od 1.12.2019)
- 30. dubna 2020 Pálení čarodějnic
- 6. června 2020 Dětský den (přesný termín bude včas upřesněn)
- 15. srpna 2020 Noční soutěž Fire night cup 2020
- 5. září 2020 Volejbalový turnaj (přesný termín bude včas upřesněn)
- 26. září 2020 Dětská večerní soutěž Dalešický korálek
- 28. listopadu 2020 Rozsvícení vánočního stromečku
- 5. prosince 2020 Mikulášská nadílka

Pokud se chcete podrobně seznámit s naší činností nebo ji sledovat pravidelně, navštivte náš facebookový profil: <https://www.facebook.com/sdhdalesice>

Za celý Sbor dobrovolných hasičů Dalešice přejeme pohodový konec letošního roku, krásný adventní čas a šťastné vykročení do roku příštího.

Za SDH Dalešice
Bára Luková, David Beránek

HASIČI RADÍ OBČANŮM

Prožijme advent i vánoční svátky v klidu a bezpečí

Čas adventu se každým rokem slaví po čtyři neděle před vánočními svátky. Letos připadá první adventní neděle na 1. prosince. Také lidé v České republice si oblíbili tradiční oslavy adventního období, ke kterému patří zapalování čtyř svící na adventních věncích. Světlo svíček může přinést do každého domova atmosféru klidu, pohody a předvánočního rozjímání, ale také neštěstí, pláč, ztráty na majetku, zdraví a někdy i životech. Abychom předešli podobným nehezkým zážitkům s ohněm, máme tu několik základních rad, jak nakládat se zapálenými svíčkami, olejovými a aromatickými lampami.

- Nikdy **nenecháme zapálenou svíčku** nebo aromatickou lampu **bez dozoru dospělé osoby**, přitom **pozor na únavu, usnutí** apod. Zabraňme, aby na hořící svíčku dosáhly malé děti. Hlídejme také starší děti a domácí mazlíčky.
- Pod každou zapálenou svíčku, olejovou nebo aromatickou lampu patří **podložka z nehořlavého materiálu** o dostatečné šíři, například z keramiky, kovu nebo kalíšek ze žáruvzdorného skla. Pokud dojde k převrnutí či roztavení svíčky, zabrání se nehořlavou podložkou rozšíření ohně na nábytek, interiérové textilie a další vybavení domácnosti. Nikdy nedávejme pod svíčky ubrousky z hořlavých materiálů, jako je například papír či textil.
- **Odstraňme z dosahu hořících svíček všechny hořlavé materiály** a ozdoby, jako jsou větvičky jehličnatých stromů a další ozdoby z plastů, textilií či papíru.
- **Pozor na vznik průvanu** v místnosti, který může svíčku převrhnout nebo plamen rozkmitat a zapálit okolní ozdoby na věnci nebo svícnu, případně záclony a další bytové textilie.
- **Dbejme již při nákupu** svíčky či adventního věnce **o bezpečnost**. Například svíčky, které mají v sobě zalisované suché květy, listy nebo jiné hořlavé materiály, mohou po prohoření tuto ozdobu snadno zapálit a následně způsobit požár, který se v bytě šíří velmi rychle.
- Pokud na adventním věnci nejsou svíčky umístěné v misce z nehořlavého materiálu, který oddělí svíčku od dekorace a zachytí horký vosk, svíčky v žádném případě nezapalujeme. **Věnc s nezabezpečenými svíčkami ponechme pouze jako dekoraci.**

Požáry vánočních stromků

Požáry vánočních stromků od zapálených svíček a prskavek se už objevují ojediněle, protože většina domácností dnes využívá **elektrické osvětlení**. I u něho bychom měli dodržovat základní bezpečnostní pravidla. Tedy **kupovat výrobky nejlépe v běžné prodejní síti, opatřené českým návodem použití a s příslušnými certifikáty**. Hasiči totiž evidují také několik případů z minulých let, kdy kvůli elektrickému zkratu začal hořet vánoční stromek.

Vaření a pečení

Vánoce jsou také obdobím přípravy svátečních pokrmů. **Při pečení, vaření a smažení nenecháme bez dozoru zapnutý sporák nebo vaříč, dbejme zvýšené**

opatrnosti při vaření, aby nedocházelo ke vznícení připravovaných potravin. **Pamatujme**, že např. **horký olej na pánvi** a jiné hořlavé kapaliny **se nesmí hasit vodou**, jinak může snadno dojít k „výbuchu“, rozšíření požáru na digestoř a kuchyňskou linku, případně popálení. Pokud se na pánvi vznítí potraviny, **je nejlepší pánev zakrýt pokličkou, navlhčenou utěrkou nebo třeba plechem** na pečení a oheň tak udusit, případně použít hasicí přístroj s náplní určenou speciálně na jedlý tuk. **Před začátkem hašení je třeba vypnout přívod energie.**

Zábavní pyrotechnika

Lidé spojují oslavy nejen Silvestra a Nového roku, ale v posledních letech i vánočních svátků, s efekty zábavní pyrotechniky, jejíž používání má svá pravidla. **V některých obcích upravuje místo a čas používání zábavní pyrotechniky obecně závazná vyhláška.** Také **vypouštění lampionů štěstí je v některých městech a obcích zcela zakázáno.**

- Zábavní pyrotechnika **nepatří do rukou dětem.**
- Dodržujeme vždy pokynů výrobce.
- Zábavní pyrotechniku **neodpalujeme pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek.**
- Pyrotechnické předměty **odpalujeme v dostatečné vzdálenosti od osob i zvířat**, abychom zamezili zraněním nebo případnému poškození sluchu.
- **Pro odpalování různých pyrotechnických předmětů zvolme volná prostranství**, neodpalujeme je v uzavřených prostorech, v blízkosti aut a zástavby. I zbloudilá světlice může zapálit například obložení balkonu či jiné hořlavé materiály.

Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje přeje klidný čas adventu a krásné vánoční svátky!

por. Mgr. Iva Michalíčková
koordinátorka preventivně výchovné činnosti
HZS Libereckého kraje

Plánované akce do konce roku:

30. listopadu 2019

od 16.30 hodin

od 18.00 hodin

Rozsvícení vánočního stroměčku

vánoční dílničky pro děti v zasedací místnosti na obecním úřadu

doprovodný program na hřišti a v obecní stodole

- pohádka pro děti (pod pergolou na hřišti)
- průvod k dalešickému betlému ve stodole
- vánoční melodie v podání komorního souboru Jablonecké píšťalky (v obecní stodole)
- rozsvícení vánočního stroměčku
- Ježíškova schránka pro splnění dětských přání

Občerstvení zajištěno v hasičské klubovně.

5. prosince 2019 po setmění

Mikulášská nadílka – každoročně u nás v obci obcházejí dalešické děti Mikuláš, čert a anděl, aby zjistili, zda děti poslouchají a nezlobí. Pokud zjistí, že děti jsou hodné, tak dostanou balíček dobrůtek. Ale pokud zjistí, že děti zlobí, tak se čerti radují a mají na ně přichystaný pytel na cestu do pekla.

8. prosince 2019 od 15 hodin

Tradiční vánoční posezení důchodců

v zasedací místnosti obecního úřadu

program:

- pěvecké vystoupení žáků ze Základní umělecké školy Jablonec nad Nisou za hudebního doprovodu paní Romany Halamové

Srdečně zveme i rekreaty a bývalé dalešické občany.

PŘIJĎTE POSEDĚT A POPOVÍDAT SI.

Občerstvení zajištěno.

A máme pro Vás připraven i malý dárek.

9. prosince 2019 od 18 hodin

poslední veřejné zasedání obecního zastupitelstva
v roce 2019

A co chystáme na příští rok?

- Výměna střešní krytiny na budově obecního úřadu
- Oprava a odvodnění komunikace pozemková parcela č. 2042
- Zasíťování obecního pozemku č. 383/6 (pozemek za stodolou vedle cesty do Skuhrova)

A co napsat závěrem?

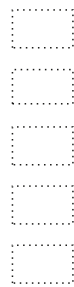
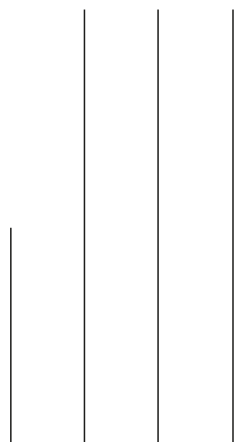
At' poselství této tajemné vánoční noci,
poselství pokoje a lásky, naplní život
nejen o vánočních svátcích,
ale i ve všech dnech nového roku.

Hana Vélková, starostka obce

Obec Dalešice

Dalešice, 17. října 2019

autor fotografie: Jiří Kerhart

Dalešice, 17. října 2019

autor fotografie: Jiří Kerhart